

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Alexandrem Kryslem v právní věci žalobců **a) A.S.A.**, státní příslušnost Irák, t.č. Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová, Bělá pod Bezdězem, **b) N.M.K.**, státní příslušnost Irák, Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová, Bělá pod Bezdězem, oba zastoupeni Organizací pro pomoc uprchlíkům, se sídlem Praha 9, Kovářská 4, proti žalované **Policii České republiky, Krajskému ředitelství policie Plzeňského kraje**, se sídlem Plzeň, Nádražní 2, o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 9.9.2015, č.j. KRPP-132062-40/ČJ-2015-030022 a č.j. KRPP-132058-43/ČJ-2015-030022,

t a k t o:

- I. Žaloba se v části, kterou se žalobce a) domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 9.9.2015, č.j. KRPP-132062-40/ČJ-2015-030022, z a m í t á.**
- II. Žaloba se v části, kterou se žalobkyně b) domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 9.9.2015, č.j. KRPP-132058-43/ČJ-2015-030022, z a m í t á.**
- III. Žaloba se v části, kterou se žalobce a) domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 9.9.2015, č.j. KRPP-132058-43/ČJ-2015-030022, o d m í t á.**
- IV. Žaloba se v části, kterou se žalobkyně b) domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 9.9.2015, č.j. KRPP-132062-40/ČJ-2015-030022, o d m í t á.**
- V. Žádný z účastníků řízení n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

I.

Napadená rozhodnutí.

Žalobci se žalobou domáhali zrušení rozhodnutí žalované ze dne 9.9.2015, č.j. KRPP-132062-40/ČJ-2015-030022 (dále jen „první napadené rozhodnutí“), kterým bylo rozhodnuto, že žalobci a) „se podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců doba zajištění za účelem správního vyhoštění, stanovená na 30 (třicet) dní od okamžiku omezení svobody v rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, odbor cizinecké policie, pod č.j. KRPP-132062-21/ČJ-2015-030022 ze dne 14.8.2015 prodlužuje dle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců o 60 (šedesát) dní, tj. celkem 90 (devadesát) dní od okamžiku omezení osobní svobody“.

Žalobci se žalobou dále domáhali zrušení rozhodnutí žalované ze dne 9.9.2015, č.j. KRPP-132058-43/ČJ-2015-030022 (dále jen „druhé napadené rozhodnutí“), kterým bylo rozhodnuto, že žalobkyni b) „se podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců doba zajištění za účelem správního vyhoštění, stanovená na 30 (třicet) dní od okamžiku omezení svobody v rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, odbor cizinecké policie, pod č.j. KRPP-132058-23/ČJ-2015-030022 ze dne 14.8.2015 prodlužuje dle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců o 60 (šedesát) dní, tj. celkem 90 (devadesát) dní od okamžiku omezení osobní svobody“.

II.

Žaloba.

Žalobci žalobu odůvodnili tím, že jsou manželé, pocházejí z Iráku, dne 14.8.2015 proti nim bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění. Na základě toho byli pak žalobci zajištěni na dobu 30 dní rozhodnutím č.j. KRPP-132062-21/ČJ-2015-030022 a č.j. KRPP-132058-23/ČJ-2015-030022 ze dne 14.8.2015 podle §124 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „zákon o pobytu“), z důvodu podezření, že by mohli mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Na základě tohoto rozhodnutí byli ten samý den žalobci umístěni do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá Jezová, kde se nacházejí doposud. Následně byla tato zajištění prvním a druhým napadeným rozhodnutím prodloužena o dalších 60 dní. Žalobci konstatovali, že se žalobci domnívají, že byli rozhodnutím o zajištění zkráceni na svých právech. Napadené je v rozporu s § 179 odst. 1 zákona o pobytu, neboť žalobcům hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy. Žalobci uvádějí, že v Iráku jim hrozí nebezpečí vážné újmy. Žalobci jsou manželé, žalobkyně je kurdské národnosti, která je v Iráku silně perzekuována. Žalobce oslovila teroristická organizace ISIS s žádostí, aby se do ní aktivně zapojil. Poté, co odmítl, urázili mu prst a vyhrožovali zabitím jeho i jeho manželky, pokud znovu odmítne. Z těchto důvodů se žalobci rozhodli utéci z Iráku do bezpečnější země. Irák tak opouštěli s úmyslem zachránit si život. Podle Organizace Institute for Economics and Peace, která každoročně vypracovává zprávu o stavu míru v jednotlivých zemích, se Irák umístil v roce 2015 na 161. příčce ze 162 sledovaných zemí. Dle zprávy Amnesty International provádí ozbrojené skupiny po celém Iráku sebevražedné útoky, při kterých bylo zabito nebo zraněno již tisíce civilistů. Příslušníci ISIS provádějí systematické etnické čistky, při kterých se dopouštějí válečných zločinů, včetně hromadných únosů a zabíjení, cílených na náboženské a etnické menšiny. Podle žalobců tak jejich vycestování není možné a odpadá tak důvod k jejich zajištění. Správní orgán v napadeném rozhodnutí vůbec neposoudil, je-li výkon

správního vyhoštění vzhledem k nebezpečí vážné újmy alespoň potenciálně možný, nezabýval se ani možnými překážkami správního vyhoštění, a zatížil tím své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodu (rozpor s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád). I podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 7 As 79/2010-150 „*má správní orgán povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona o pobytu cizinců na možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.*“ Žalobci dále namítali, že „*správní orgán dostatečně neprokázal nebezpečí maření nebo ztěžování rozhodnutí o správním vyhoštění. Podle názoru žalobců se správnímu orgánu nepodařilo prokázat, že nebezpečí maření nebo ztěžování rozhodnutí o správním vyhoštění, je dostatečně reálné. Odvolávají se přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 9 As 152/2013 z 17.4.2014, podle kterého je při aplikaci § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců „vždy třeba hodnotit okolnosti individuálního případu a zkoumat, zda na jejich půdorysu vystalo dostatečně reálné nebezpečí maření nebo ztěžování výkonu rozhodnutí, půjde-li o aplikaci § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.*“ K tomu, co podle Nejvyššího správního soudu představuje takové dostatečně reálné nebezpečí maření nebo ztěžování výkonu rozhodnutí, se žalobci obvolávají na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 4 Azs 234/2005 - 59 ze dne 25.4.2006, podle kterého: „*Ustanovení § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, které uvádí deklaratorní výčet skutečností, odůvodňujících nebezpečí, že cizinec bude v budoucnu mařit výkon správního rozhodnutí, nebo narušovat veřejný pořádek na území České republiky, zřetelně míří především na případy, kdy cizinec v minulosti hrubým způsobem porušil zákon o pobytu cizinců, a dále na případy, kdy je cizinec evidován v evidenci nežádoucích osob, nebo je nežádoucí osobou zařazenou do informačního systému smluvních států.*“ Podle názoru žalobců jejich jednání nelze podřadit pod ustanovení aplikaci § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu, a jejich zajištění je proto nezákonné. Pouhé překročení státních hranic, a to ještě v situaci, kdy žalobci neměl jinou možnost, tak zajisté nelze považovat za hrubé porušení zákona. K zajištění žalobců na 60 dní ode dne omezení svobody žalobci namítli, že délka prodloužení zajištění jim neumožňuje dostatečný soudní přezkum. V tomto smyslu se vyjadřuje i Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí č.j. 7 As 97/2012-26, podle kterého „*je na místě, aby správní orgány dobu zajištění stanovovaly tak, aby byla v nejvýše zhruba měsíčních intervalech zajištěna možnost účinného soudního přezkumu, zda jsou splněny podmínky pro trvání zajištění. Tím, že doba bude stanovena takto krátce, budou správní orgány rozhodující ve věcech omezení osobní svobody cizince, a případně soudy v rámci soudního přezkumu, přinuceny se zhruba v měsíčních intervalech zkoumat, podobně jako ve vazebních věcech v trestním řízení, splnění podmínek pro trvání zajištění.*“ Rozhodnutí je tak nezákonné a do budoucna stěžuje možnost soudního přezkumu.

III.

Vyjádření žalované k žalobě.

Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedla, že si je plně vědoma rozsudku Nejvyššího správního soudu 7 As 79/2010-150 a rozhodnutí vydávala plně v

souladu s tímto rozsudkem. Žalovaná posoudila, že realizace správního vyhoštění žalobců je reálně možná a popsala také překážky, které realizaci v současné době zabraňují a vyhodnotila je jako překonatelné. V současné době činí příslušné orgány ředitelství služby cizinecké policie v případech státních příslušníků Iráku příslušné kroky k ověření totožnosti a zajištění cestovních pasů, včetně i opakovaných konzulárních pohovorů. V případě žalobců není situace odlišná. Ohledně hrozby skutečným nebezpečím vážné újmy je třeba uvést, že situace v Iráku v konkrétním případě žalobců není zřejmě natolik složitá, aby nebylo možné v jejich případě rozhodnutí o správním vyhoštění realizovat. Tomu také odpovídá znění závazných stanovisek Ministerstva vnitra k možnosti vycestování žalobců, které je součástí správních spisů. Také to, že ředitelství služby cizinecké policie činí aktivní kroky k navrácení žalobců do Iráku, jednoznačně potvrzuje závěr žalované, že rozhodnutí o správním vyhoštění žalobců je zcela reálně realizovatelné. Žalobce a) ve svém vyjádření prohlásil, že v Iráku bydlel v domě, který je nyní pronajatý. Žalobkyně b) ve svém vyjádření prohlásila, že v Iráku bydlela v rodinném domě, kde bydlí její rodina. Mají se tedy kam v Iráku vrátit. Žalovaná zde navíc musí podotknout, že závisí významně i na žalobcích, kdy se rozhodnutí o správním vyhoštění podaří realizovat. Žalovaná má na mysli míru spolupráce žalobců se zastupitelským úřadem a příslušnými českými orgány při ověřování jejich totožnosti. Žalovaná tedy nepostupovala v rozporu s § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná dále uvedla, že si je si plně vědoma i rozsudku Nejvyššího správního soudu 9 As 152/2013 a je přesvědčena, že rozhodovala v souladu s tímto rozsudkem. Jednání žalobců, jejich vyjádření a další zjištěné skutečnosti, které jsou součástí spisu, dostatečně odůvodňují závěr, že reálně hrozí, že žalobci budou v budoucnosti mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Zejména je třeba upozornit, že žalobci přicestovali na území České republiky a i členských států schengenského prostoru nelegálně (vnější hranice překročili mimo hraniční přechod a za využití služeb převaděčů nezákonně, v rozporu s evropským právem), neprojeвили žádnou snahu o legalizaci pobytu nebo jiné vyřešení své nelegální situace (například požádat o mezinárodní ochranu v první bezpečné zemi) a nejeví žádné známky, ze kterých by mohla žalovaná dojít k závěru, že jejich zajištění je nepřiměřené nebo snad dokonce zbytečné. Naopak žalobce a) prohlásil, že chtěl spolu s žalobkyní b) nelegálně překročit státní hranice z České republiky do Spolkové republiky Německo, úmyslně tak, aby se vyhnuli kontaktu s bezpečnostními orgány obou zemí. Žalobci nemají žádné průkazy totožnosti. Žalovaná při určení jeho totožnosti musela vycházet pouze z informací, které sami sdělili. Je třeba konstatovat, že tyto informace nebylo možné nijak ověřit, a tak jejich pravdivost trpí značnou mírou nejistoty. Žalovaná uvedla, že si dovoluje zdůraznit, že žalobci shodně prohlásili, že nejsou schopni ani ochotni se vrátit do Iráku (ani do Srbska, ani kamkoli jinam) a chtějí do Velké Británie. K tomu, aby žalovaná došla k názoru, že žalobci nebudou mařit rozhodnutí o správním vyhoštění, by bylo zcela jistě nezbytné, aby žalobci projevili dostatečnou vůli a snahu dodržovat platné normy a také podrobit se v budoucnosti rozhodnutí orgánů České republiky. Avšak z jejich jednání vyplývá, že normami hostitelských zemí pohrdají, neboť se ani sebemeně nesnaží dodržovat pravidla pobytu cizinců, a to ani v oblasti azylového práva (požádat v první bezpečné zemi), ale konají tak, aby se neoprávněně dostali do Velké Británie, kde hodlají dále žít. K argumentu, že pouhé překročení státní hranice je vlastně natolik bagatelní, že vůbec nelze uvažovat, že by odůvodnilo zajištění, je třeba poznamenat dvě věci. Zaprvé, že pro cizince by dodržování pobytového režimu mělo být zcela jistě na prvním místě, neboť tím právě v první řadě a zcela jasně ukazuje, nakolik je ochoten podrobit se (chcete-li přizpůsobit se) právním rámcům hostitelské země a nepsaným zvykovým pravidlům hostitelské společnosti. Zadruhé, žalovaná nerozhodla v žádném případě o zajištění žalobců jen na základě toho, že nelegálně překročili státní hranice, ale postupem stanoveným

správním řádem (zásada volného hodnocení důkazů) hodnotila celkovou situaci a celkové jednání žalobců, včetně jejich předchozího pohybu po členských státech schengenského prostoru a včetně vyjádření o tužbách a cílech. Žalovaná je přesvědčena, že dostatečně prokázala a správně vyhodnotila důkazy a došla ke správnému závěru: že hrozí reálné nebezpečí, že žalobci budou mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. K době zajištění stanovené na 60 dní žalovaná uvedla, že žalobci brojí proti, podle jejich názoru, neadekvátní délce zajištění a argumentují rozsudkem Nejvyššího správního soudu 7 As 97/2012-26, který je žalované taktéž znám. Žalovaná k tomu uvádí, že citovaný rozsudek se vztahuje k právní úpravě zákona o pobytu cizinců, která již není účinná. Současně účinné znění zákona o pobytu cizinců napravilo nedostatky předchozí úpravy, ze které vycházel Nejvyšší správní soud při svém rozhodování v uvedené věci. Žalovaná také do doby změny zákona o pobytu cizinců přísně podle tohoto rozsudku postupovala. V současné době již pokládá základní práva a oprávněné zájmy žalobců v oblasti možnosti soudního přezkumu za dostatečně chráněná a postupuje podle litery zákona, při vědomí ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a Evropského soudu pro lidská práva. Žalovaná určila dobu zajištění podle svého nejlepšího vědomí a svědomí tak, aby rozhodnutí o správním vyhoštění žalobců mohlo být v této době realizováno. Kratší než dvouměsíční doba je zcela nereálná i s ohledem na míru vytížení českých i iráckých orgánů současnou migrační vlnou. Závěrem žalovaná zdůrazňuje, že jednala pouze podle zákona, především zákona o pobytu cizinců a ustálené relevantní národní i evropské judikatury.

IV.

Posouzení věci soudem.

Vzhledem k tomu, že žalobci, ač byli v napadených rozhodnutích v souladu s ustanovením § 172 odst. 5 věta druhá a třetí zákona o pobytu poučeni o tom, že soud nařídí k projednání věci jednání, navrhně-li to účastník řízení nejpozději do 5 dnů ode dne podání žaloby, v této lhůtě nepožádali o nařízení jednání, žalovaný souhlasil s rozhodnutím o věci samé bez jednání a současně nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby nařídít jednání, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.) ve spojení s § 172 odst. 5 věta druhá zákona o pobytu, o věci samé bez jednání.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadených rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadená rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

A.

Nejvyšší správní soud v rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 23.11.2011, č.j. 7 As 79/2010-150 (dostupném na www.nssoud.cz a publikovaném pod č. 2524 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 3/2012), dospěl k závěru, že „*správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a*

učinít si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné“.

V bodě 30 citovaného rozhodnutí pak Nejvyšší správní soud uvedl, že „rovněž v případě, kdy bude správnímu orgánu již před rozhodnutím o zajištění cizince zřejmé, že by zde mohly být dány důvody znemožňující vycestování cizince ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, nebude oprávněn vydat rozhodnutí o zajištění cizince dříve, než si opatří závazné stanovisko Ministerstva vnitra k tomu, zda je vycestování cizince možné (ve vztahu ke správnímu vyhoštění viz § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Ministerstvo vnitra bude v tomto případě povinno vydat toto stanovisko neprodleně tak, aby bylo možné dodržet zmiňované zákonné lhůty pro rozhodnutí o zajištění cizince“.

Soud neshledal důvodnými námitky žalobců o tom, že „správní orgán v napadených rozhodnutích vůbec neposoudil, je-li výkon správního vyhoštění vzhledem k nebezpečí vážné újmy alespoň potenciálně možný, nezabýval se ani možnými překážkami správního vyhoštění“.

Žalovaná na straně 4 odůvodnění prvního i druhého napadeného rozhodnutí v samostatném odstavci nesoucím označení „Realizovatelnost vyhoštění“ uvedla, že „Správní orgán se zabýval zhodnocením překážek správního vyhoštění, které jsou mu v současnosti známy, a které vyšly v řízení najevo. Tyto překážky správní orgán předběžně posoudil a učinil si úsudek o tom, zdaje správní vyhoštění alespoň potenciálně možné. To vše s vědomím, že o zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Dle stanoviska Ministerstva vnitra Odboru azylové a migrační politiky č.j. ZS27220 ze dne 15.8.2015, resp. č.j. ZS27219 ze dne 14.8.2015, je vycestování možné. Správní orgán se zabýval úvahou, zda existuje reálný předpoklad pro vyhoštění, tak jak to požaduje (mimo jiné) návratová směrnice a jak již judikoval ve svém rozsudku Nejvyšší správní soud a dospěl k závěru, že reálný předpoklad pro vyhoštění existuje. Jak již vyplývá z předchozích odstavců, je v současnosti správní vyhoštění realizovatelné“.

Z provedené citace odůvodnění napadených rozhodnutí tak jednoznačně vyplývá, že si žalovaná, při vědomí „že by zde mohly být dány důvody znemožňující vycestování cizince ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců“, „předběžně posoudila a učinila si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné“, a tento úsudek zcela v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu opřela o stanoviska Ministerstva vnitra, která jsou součástí správních spisů týkajících se žalobce i žalobkyně. Ve stanoviscích týkajících se žalobců bylo vysloveno, že „vycestování je možné“.

Nad rámec uvedeného je vhodné doplnit, že je mylné se domnívat, že v řízení o zajištění cizince, které je ovádáno krátkými lhůtami (této skutečnosti si byl vědom i Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí, viz bod 26), má být definitivně vyřešeno, zda je či není v případě žalobců dán některý z důvodů znemožňujících vycestování podle § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu.

Existence důvodu znemožňujícího vycestování totiž vylučuje vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu pouze tehdy, je-li tento důvod před vydáním rozhodnutí o zajištění jednoznačně prokázán. Tedy za situace, kdy je již v době rozhodování správního orgánu o zajištění cizince zřejmé, že

nebude možné pro existenci tohoto prokázaného důvodu znemožňujícího vycestování vůbec vyhoštění realizovat. Tedy, nepřichází-li v úvahu realizace výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění. Nepřichází-li v úvahu realizace výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, nelze dospět k závěru, že by zde bylo nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat něco, k čemu dojít nemůže.

Skutečnost, že by Irák byl zemí, do které není vůbec možné vycestovat, prokázána nebyla. Stejně tak nebylo jednoznačně prokázáno, že žalobci a) či žalobkyni b) hrozí některá z újem definovaných v ustanovení § 179 odst. 2 zákona o pobytu. Nelze tudíž dospět k závěru, že by vydání prvního a druhého napadeného rozhodnutí bránila prokázaná existence důvodu znemožňujícího vycestování. To samozřejmě nevylučuje, že se, po ověření totožnosti žalobců a ověření pravdivosti jejich tvrzení, žalobcům podaří existenci důvodu znemožňujícího vycestování prokázat v řízení o správním vyhoštění.

B.

Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

Nejvyššího správní soud v rozsudku ze dne 17.4.2014, č.j. 9 As 152/2013-34 (rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz), uvedl, že „vždy je třeba hodnotit okolnosti individuálního případu a zkoumat, zda na jejich půdorysu vyvstalo dostatečně reálné nebezpečí maření nebo ztěžování výkonu rozhodnutí, půjde-li o aplikaci § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců“.

Soud se s tímto závěrem zcela ztotožňuje, na rozdíl od žalobců se však domnívá, že žalovaná této povinnosti dostála.

Žalovaná na straně 4 prvního napadeného rozhodnutí uvedla: „dle § 124 odst. 1 písm. b) je nebezpečí, že by účastník řízení mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Případné ztěžování výkonu správního vyhoštění odůvodňuje správní orgán skutečnostmi: cizinec vstoupil na území České republiky, Evropské unie, Schengenského prostoru bez cestovního dokladu a víza. Cizinec překročil hranici mimo hraniční přechod s cílem dostat se ilegálně do Velké Británie. Cizinec nemá cestovní doklady ani prokázanou totožnost. Cizinec nemá adresu pobytu ani finanční prostředky. Z území ČR není schopen ani ochoten vycestovat zpět do domovského státu nebo do státu, kde by měl povolený pobyt“.

Žalovaná na straně 4 druhého napadeného rozhodnutí uvedla: „dle § 124 odst. 1 písm. b) je nebezpečí, že by účastnice řízení mohla, mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Případné ztěžování výkonu správního vyhoštění odůvodňuje správní orgán skutečnostmi: cizinka vstoupila na území České republiky, Evropské unie, Schengenského prostoru bez cestovního dokladu a víza. Cizinka překročila hranici mimo hraniční přechod s cílem dostat se ilegálně přes Spolkovou republiku Německo do Velké Británie. Cizinka nemá

cestovní doklady ani prokázanou totožnost. Cizinka nemá adresu pobytu ani finanční prostředky. Z území ČR není schopna ani ochotna vycestovat zpět do domovského státu nebo do státu, kde by měla povolený pobyt“.

Z provedené citace odůvodnění napadených rozhodnutí tak vyplývá, že se žalovaná zabývala individuálními okolnostmi případu žalobců a uvedla, jaké okolnosti ji vedou k závěru o naplnění podmínky uvedené v ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu.

Pokud jde o odkaz žalobců na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25.4.2006, č.j. 4 Azs 234/2005-59, není tento odkaz příkladný. Nejvyšší správní soud se totiž zabýval skutkovými okolnostmi, které byly odlišné od případu žalobců.

Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku uvedl, že „z obsahu spisu vyplývá, že rozhodnutím žalované ze dne 21.12.2004, č. j. SSCP-248/BR-OPK4-SV-2004, byla žalobkyně zajištěna za účelem správního vyhoštění z území České republiky podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a to z důvodu, že je zde důvodná obava, že by svým jednáním mohla mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění a závažným způsobem narušit veřejný pořádek, neb vstoupila na území České republiky mimo hraniční přechod a pobývá na území České republiky bez cestovního dokladu a platného víza. Dále uvedla, že tato důvodná obava je umocněna absencí finančních prostředků a nemožností si je opatřovat legálním způsobem, a že žalobkyně po vydání vyhošťovacího rozhodnutí neopustí území České republiky a bude zde dále pobývat. Z rozhodnutí žalované dále vyplynulo, že důvodem zajištění byla i důvodná obava, že na území České republiky bude žalobkyně pobývat bez víza a závažným způsobem tak narušovat veřejný pořádek“. Na podkladě tohoto skutkového stavu Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „skutečnost, že žalobkyně vstoupila na území České republiky mimo hraniční přechod a pobývá na území České republiky bez cestovního dokladu a platného víza, jakož i to, že nedisponuje finančními prostředky, nelze bez dalšího považovat za relevantní důvod pro zajištění cizince“.

Tvrdí-li žalobci, že „pouhé překročení státních hranic, a to ještě v situaci, kdy žalobci neměl jinou možnost, tak zajiště nelze považovat za hrubé porušení zákona“, lze s jejich tvrzením, pokud by bylo pravdivé, souhlasit. V případě žalobců však v jejich neprospěch nebyl přičten holý fakt, že překročili státní hranici, nýbrž že tak učinili „s cílem dostat se ilegálně do Velké Británie“, „nemají cestovní doklady ani prokázanou totožnost“, „nemají adresu pobytu ani finanční prostředky“ a „nejsou schopni ani ochotni vycestovat zpět do domovského státu nebo do státu, kde by měli povolený pobyt“.

S ohledem na skutkové okolnosti případu žalobců se soud ztotožňuje se závěrem žalované, že tyto okolnosti odůvodňují reálné nebezpečí, že by žalobci mohli mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Je zde totiž důvodná obava, že s ohledem na jejich dosavadní způsob jednání, budou pokračovat v realizaci svého záměru dostat se ilegálně do jimi zmíněného cíle, aniž by dobrovolně respektovali eventuální výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. V této souvislosti nelze přehlédnout ani to, že oba žalobci odmítli podepsat a převzít napadená rozhodnutí jich se týkající. Pokud by tak žalobci učinili i v případě eventuálního rozhodnutí o správním vyhoštění, lze si jen stěží představit, že budou ochotni výkon takového rozhodnutí dobrovolně podstoupit.

C.

Pokud jde o odkaz žalobců na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4.9.2012, č.j. 7 As 97/2012 – 26, jedná se také o odkaz nepřikladný. Nejvyšší správní soud se tentokrát zabýval právní úpravou, které na případ žalobců nedopadá, neboť již není platná ani účinná. Ustanovení § § 200o a následující zákona č. 90/1963 Sb., občanský soudní řád, upravující řízení o propuštění cizince ze zajištění, není součástí právního řádu od 1.1.2014.

Od 1.1.2014 bylo do zákona o pobytu vloženo ustanovení § 129a upravujícího žádost o propuštění ze zařízení. Podle odstavce 1 tohoto ustanovení je cizinec oprávněn podat policii žádost o propuštění ze zařízení, ve které je povinen uvést veškeré rozhodné skutečnosti, kterých se dovolává a označit důkazy. Policie cizince nevyzývá k odstranění vad žádosti. Policie zkoumá, zda trvají důvody, pro které byl cizinec zajištěn, popřípadě pro které byla doba zajištění prodloužena, nebo zda jsou splněny podmínky pro uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. O žádosti policie rozhodne bez zbytečného odkladu. Podle odstavce 2 tohoto ustanovení policie cizince poučí o oprávnění podat ve správním soudnictví žalobu proti rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení; jde-li o nezletilého cizince bez doprovodu, poučí o tom opatrovníka. Podle odstavce 3 tohoto ustanovení žádost o propuštění ze zařízení je cizinec oprávněn podat nejdříve po uplynutí 30 dní od nabytí právní moci rozhodnutí o zajištění, rozhodnutí o prodloužení doby zajištění cizince nebo rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení, nepodal-li žalobu proti takovému rozhodnutí, nebo nejdříve po uplynutí 30 dní od právní moci posledního rozhodnutí o jeho žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby zajištění cizince nebo proti rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení.

Prodloužení doby zajištění o 60 dní tak neznamena, že by žalobce byl po celou tuto dobu zbaven „*dostatečného soudního přezkumu*“, neboť při využití institutu žádosti o propuštění ze zařízení může být jeho situace přezkoumána v řízení o žalobě proti eventuálnímu rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení mnohem dříve.

V.

Rozhodnutí soudu.

Soud neshledal žádný ze žalobci uvedených žalobních bodů důvodným. Výrokem I. a II. tohoto rozsudku soud proto rozhodl, že se žaloba v části, ve které se žalobce a) domáhal zrušení prvního napadeného rozhodnutí, které se týkalo prodloužení doby jeho zajištění, a v části, ve které se žalobkyně b) domáhala zrušení druhého napadeného rozhodnutí, které se týkalo prodloužení doby jejího zajištění, podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl, neboť není důvodná.

Ve zbylých částech žaloby soud výroky III. a IV. přistoupil k odmítnutí žaloby. Podle § 46 odst. 1 písm. c) s.ř.s. soud usnesením odmítne návrh, jestliže byla žaloba podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou. Prvním napadeným rozhodnutím byla prodloužena doba zajištění žalobce a), tedy bylo rozhodováno výlučně o veřejných subjektivních právech a povinnostech žalobce a). Z tohoto důvodu prvním napadeným rozhodnutím nemohlo jakkoli dojít ke zkrácení veřejných subjektivních práv či povinností žalobkyně b), nýbrž toliko k eventuálnímu zkrácení žalobce a). Žalobkyně b) tak byla v této části žaloby osobou zjevně neoprávněnou k podání žaloby. Druhým napadeným rozhodnutím byla prodloužena doba zajištění žalobkyně b), tedy bylo rozhodováno výlučně o veřejných subjektivních právech a povinnostech žalobkyně b). Z tohoto důvodu druhým napadeným rozhodnutím nemohlo jakkoli dojít ke zkrácení veřejných subjektivních práv či povinností žalobce a), nýbrž toliko

k eventuálnímu zkrácení žalobkyně b). Žalobce a) tak byl v této části žaloby osobou zjevně neoprávněnou k podání žaloby.

VI.
Náklady řízení.

Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, když měla ve věci plný úspěch. Jelikož žalované žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Plzni dne 23. října 2015

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová